

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.10.2013
Sayı: 1168

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

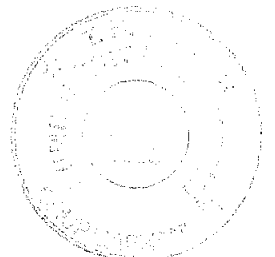
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Nurettin Demirtaş (3) Özgür ÖZEL (2)
Mehmet W. M. M. S. K. T. V.
g. s. k. t. v.

Veli AĞBABA 1.

Malatya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI			
Tali Komisyon	Amayasa		
Esas Komisyon	Adalet		
Tarih:	30 Ekim 2013		
Yeniden	Ek. Yrd.	Br.	2/1806
✓	✓	me	Ms. M. M.
TBMM BAŞKANI	✓		

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
23 Ekim 2013
Numara:

23 Ekim 2013
252438

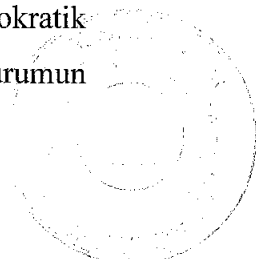
GENEL GEREKÇE

Temsili demokrasinin varlığı özgür seçimler sonucu oluşturulan parlamentoların varlığı ile güvence altındadır. Düzenli olarak gerçekleştirilen seçimler sonrası halkın oyları ile milletvekili seçilen kişilerin, “yasama dokunulmazlığı” çerçevesinde görev yapmalarının koşulları ise Anayasa ile korunmaktadır. Bu noktadan hareketle, demokrasinin var olduğu ülkelerde halkın iradesini temsil eden milletvekillerinin, seçildikten sonra kazanmış oldukları “yasama dokunulmazlığı” ile Meclis çalışmalarına hiçbir engel ile karşılaşmadan başlamaları gerekmektedir.

Ülkemizde geçmişteki birçok örnekte olduğu gibi milletvekili seçilmiş kişiler, çeşitli sebeplerden dolayı tutuklu olarak yargılanmalarına devam ediliyorsa bile seçimlerden sonra tutukluluk hallerine son verilmiştir. Şubat 1950’de tutuklanan Mümtaz Faik Fenik, 14 Mayıs 1950 de milletvekili seçilince tahliye edilmiştir. Temmuz 1957’de Osman Bölükbaşı hükümete hakaretten tutuklanmış ancak 1957 seçimlerinde Cumhuriyetçi Millet Partisinden milletvekili seçilmesiyle tutukluluğu sonlandırılmıştır. Fadıl Akgündüz hakkındaki dolandırıcılık iddiaları nedeniyle 4 yıl 2 ay hapis cezası almış, tutuklama kararı çıkmasından sonra yurtdışına kaçmış ve kırmızı bültenle aranmaya başlanmıştır. Daha sonra 2002 seçimlerinde Siirt’ten bağımsız milletvekili olan Akgündüz’ün, seçilmesinin ardından hakkındaki tutuklama kararı kaldırılmış ve 9 Kasım 2002’de Türkiye gelmiştir. Son olarak, Sebahat Tuncel, örgüt üyesi olmaktan yargılandığı davada 9 aydır tutuklu iken, 2007 seçimlerinde bağımsız milletvekili aday olarak seçimlere girmiş ve milletvekilli seçilmiştir. Milletvekili seçilmesi ile 25 Temmuz 2007 tarihinde cezaevinden tahliye edilmiştir.

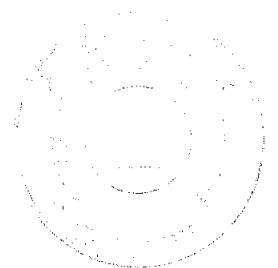
Tarihimizde bu kadar örnek mevcutken, 2011 yılında gerçekleştirilen Genel Seçimler sonrası Anayasa’nın 83. Maddesine rağmen tutukluluk halleri sonlandırılmayan 7 milletvekili halen cezaevlerindedir. Bu haliyle ülkemizde bir “tutuklu milletvekili sorununun” ortaya çıktığını tespit etmek yanlış olmayacaktır. Bu durum, keyfi bir yargılama sürecinin işletildiği yönündeki şüpheleri kuvvetlendirirken, ülke tarihimize açık bir hukuksuzluk örneği olarak yer etmiştir.

Halkın seçmiş olduğu milletvekillerinin cezaevlerinde tutulmaya devam edilmesi ve tutuksuz yargılanma taleplerinin reddedilmesi sonucu ortaya çıkan “tutuklu milletvekilleri sorununun” demokrasiyle yönetilen hiçbir ülkede var olması düşünülemez. Ancak otoriter ve despotik bir rejim ile yönetilen bir ülkede var olabilecek bu hukuksuz ve anti-demokratik durum siyasi tarihimize, adeta askeri darbeler gibi kara bir leke olarak geçmiştir. Bu durumun

aşılması yönünde, CHP Meclis Grubu tarafından verilen kanun tekliflerinin reddedilmesi ise Meclis'imizin kendi üyelerine karşı bir kayıtsızlık içinde olduğunu ve adeta bu durumu yok saydığını düşündürmektedir.

2011 Genel Seçimleri'nde halk tarafından seçilmiş olmalarına rağmen, halen "kaçma şüphesi" ve "delilleri karartma olasılığı" sebep gösterilerek cezaevlerinde tutulan 7 milletvekilinin çoğu hakkında talep edilen cezalar 5 ila 8 yıl arasında değişmektedir. Ortalama 4,5 yıldır tutuklu bulunan milletvekilleri, tutuklu kaldıkları süre gözetildiğinde, ceza almaları durumunda cezaevinden salıverilecek bir durumdadırlar. Bu durum ülkemizde tutukluluk halinin kendisinin adeta bir infaz şekline dönüştüğünü de göstermektedir. Uzun tutukluluk sürelerinin, hukuk devleti anlayışı ile bağdaşmadığı insan haklarını açıkça ihlal ettiği düşünüldüğünde, bu sorunun acilen çözülmesi gerektiği açıktır. Ancak milletvekillerinin durumunda örtülü bir ceza infazı haline dönüştürülmüş tutukluluk hali, halkın oyları tarafında milletvekili seçilen kişilerin temsil yetkilerinin kullanmalarının önünde bir engel durumundadır. Demokrasi ile yönetilen ülkemizde geçmişte tutuklu iken milletvekili seçilen kişilerin salıverildiği birçok örnek bulunması sebebiyle, Ceza Muhakemesi Kanunun 102. Maddesinde yapılacak bir düzenlemenin mevcut belirsizliğe son vereceği açıktır.

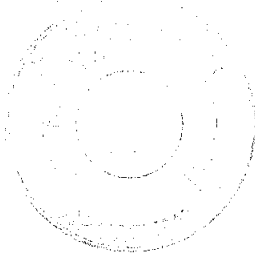

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Tutukluluk süresini belirleyen bu maddenin 2. Fıkrasında yapılacak değişiklik ile tutuklu iken milletvekilli seçilenlerin, halk tarafından kendilerine verilen temsil yetkisini kullanabilmeleri ve Meclis çalışmalarına katılabilmeleri için salıverilmesi amaçlanmıştır. Tutukluluk hallerinin sonlandırılmasıyla tutuksuz yargılanmaya devam edecek olan milletvekilli seçilmiş kişiler, yargılamanın nihayete ermesi sonrasında haklarında verilecek karara uygun olarak yasanın ilgili maddelerince yeniden değerlendirilecektir.

MADDE 2- Yürürlük Maddesidir.

MADDE 3- Yürürlük Maddesidir.

5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNUN 102. MADDESİNİN 2. FIKRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 102. Maddesinin 2. fıkrası aşağıda belirtilen şekilde değiştirilmiştir.

Madde 102 - (2) Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre zorunlu hallerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabilir; uzatma süresi toplam üç yılı geçemez. Tutuklu iken milletvekili seçilenler ise derhal salıverilir ancak tutuksuz yargılanmalarına devam edilir.

MADDE 2- Bu kanun yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükmünü Bakanlar Kurulu yürütür.

